

v trgovino Petra Osterc, oblastnega poslanca v Beltincih, neznani vlomilci. Najprej so poskušali srečo pri blagajni, ker pa je niso mogli odpreti, so odnesli nekaj blaga in manjšo svoto denarja, ki so ga našli v miznici. Vlomilci so brez sledu izginili. Orožništvo je takoj drugo jutro začelo z zasledovanjem. Iz Maribora so pripeljali celo policijskega psa.

ŠE O RAZISKOVALCIH SEVERNEGA TEČAJA.

Kakor smo že poročali, je rešil ruski ledolomilec »Krasin« precejšen del ponesrečenih raziskovalcev severnega tečaja. General Nobile in njegovi rešeni tovariši se vračajo na italijanski ladji v domovino. Mesto slave bodo morali pokazati — polomijo! Na Italijane se upravičeno hujuje celi svet, ker so se lotili raziskovanja severnega tečaja kot neveščaki in je stalo ponesrečeno podjetje ogromne svote in toliko dragocenih človeških življenj.

O Amundsenu in onem delu Nobilovih tovarišev, katere je odnesla »Italia« po nesreči še naprej, do danes ni nobenega glasu. Od vseh strani pregledujejo severne otoke z ladjami in letali, a doslej ne zna nikdo povedati, kaka da je usoda zgoraj omenjenih.

Celi svet se je začel razburjati radi smrti švedskega učenjaka in strokovnjaka Malmgreena. Par dni po ponesrečenju zrakoplova »Italia« je odposlal Nobile švedskega učenjaka Malmgreena in Italijana Zappija in Mariana, naj bi poiskali suho zemljo in priklicali pomoč. Zappija in Mariana je izsledil po dolgih dnevih tavanja ruski letalec Čuhnovski in rešil jima je življenje — ledolomilec »Krasin«. Italijana sta pripovedovala po rešitvi, da je Šved Malmgreen umrl radi izčrpanja moči in sta ga onadva pokopala v ledu. Izpovedi teh Italijanov nasprotujejo ena drugi. Letalec Čuhnovski trdi še danes, da je videl iz letala na ledu tri osebe. Dve ste mahali z rokami, tretja je ležala na tleh. Ruski letalec je to skupino tudi fotografiral.

Švedsko časopisje trdi, da sta Italijana Malmgreena ubila in se hranila z njegovim mesom, dokler ni prišla rešitev. Švedi ne odnehajo od zahteve, da se morajo Malmgreenovi ostanki najti na vsak način, da se zadeva njegove smrti ugotovi in razčisti. Za najdenje Malmgreenovega trupla je že določenih 152.000 Din.

Kako se bo zaključila zadeva z usodo raziskovalcev severnega tečaja, še bomo sporočili našim cenj. čitateljem in naročnikom.

NAJVEČJI KAMEN, KI JE PADEL Z NEBA NA ZEMLJO.

Dne 30. junija 1908 je padel v jenijski guberniji v Sibiriji z neba ogromen kamen, takozvani meteor. Ker je kraj, kamor je priletel ta kamen, tako silno daleč od večjih človeških naselbin, je prejela ruska vlada obvestilo o tej ogromni kameniti prikazni izpod neba šele leta 1921. Rusi so odposlali dvakrat posebni komisiji,

da preiščeta znanstveno celo zadevo. Šele druga komisija je prodrla do tega kamna in se glasi njeno poročilo takole: Teža meteorja, ki je padel na zemljo, znaša pol milijona ton. To bi bila teža 1000 vlakov po 50 vozov, ki bi bil vsak naložen z 10 tonami. Vsa pokrajina sliči kakšni pokrajini na mescu. Posejana je z neštevilnimi lijaki, ki merijo 1 do 10 m v premeru, a nekateri so še znatno večji. Dno lijakov je močvirnato, stene so strme; mnogi lijaki imajo sredi dna majhne strme holmce (prav kakor na mescu). Pragozd, ki je bil nekoč na tem mestu, je izginil na površini, katere premer znaša 20 km. Samo ožgana debla brez vej molijo v nebo. V najnotranjšem delu te površine se vlečejo globoke razpokline v smeri padca. Ljudje v tistih krajih si pripovedujejo še danes o nesreči. Mož, ki je prebival 90 km od tega ozemlja, je videl ogromen, podolgovat plamen na nebu. Vročina je postala v trenutku tako silna, da se je zbal, da mu ne zgori obleka. Vrglo ga je s stola, na katerem je sedel in je izgubil zavest. Hišo mu je skoraj podrlo in tla so se ji dvignila. Nekemu Tunguzu v bližini nesreče je sežgalo kakšnih tisoč severnih jelenov. Hlevi so pogoreli, kovinasti predmeti so se stalili. Na 700 km oddaljeni železniški postaji so uradniki občutili zračni pritisk in zaslišali grmenje. Potresomeri v Irkutsku, 1400 km daleč, so oznanili potres. Strmi bregovi večje reke v bližini kraja, kjer je meteor treščil v tla, so se zrušili v strugo in reka si je poiskala drugo pot. Takšni so bili učinki te strašne nebesne nesreče.

Zdravnik 916
Dr. Vilko Marin
do preklicane ordinira

Gosenice in kobilice. Letos so se pojavile v češko-moravskem pogorju ogromne množine gosenic. Golažen je pokončala cele vrtove in nasade sladkorne pese, lanu, krompirja ter maka. Škoda znaša 3 milijone čeških kron. Vsi poskusi, da bi požrešneže pregnali, so se izjalovili. — V Združenih državah Severne Amerike ob obali Staten Island Nevjork so se pojavile po 17 letih kobilice v taki množini, da so morali ustaviti ves promet. Šum, ki ga povzročajo kobilice, je tolik, da se ne slišijo niti avtomobilski signali. Zaradi cvrčanja ljudje ponoči ne morejo spati. Avtomobili se pogrezajo v maso kobilic in ne morejo naprej. Kobilice ne puščajo za seboj nobene bilke in nobene lista. Čez šest tednov se kobilice vselej razkrope na vse strani.

Železniška nesreča v Newyorku. Na njujorški nadzemski železnici se je pripetila dne 30. julija težka nesreča. Radi kratkega stika je naenkrat obstal polno zaseden vlak, vanj pa je zapeljal drugi vlak, ki je bil ravno tako napolnjen. Trije vagoni so se popolnoma razbili. Težko ranje-

nih je 46 oseb, od katerih so tri že umrle. Mnogo ranjencev je v smrtni nevarnosti.

Nov notar v Mariboru. Dne 25. julija je začel uradovati v Sodni ulici v Mariboru štev. 2/I. (Dr. Pipuševa hiša) notar g. dr. Anton Bartol. Novodošlega g. notarja jubilaht »Slov. Gospodar« toplo priporoča!

Dr. Anton Horvat, vodja bolnice v Ormožu, ne ordinira od 3. do 25. avgusta.

Veliko vrtno veselico z »beneško nočjo« na ribniku priredi podoficirsko podporno društvo za Slovenijo, podružnica Maribor pod pokroviteljstvom komandanta mesta brigadnega generala g. Spasiča 12. avgusta tek. leta v gostilni pri treh ribnikih z obširnimi sporedom. Sodeluje vojaška godba, tamburaška zbor in pevsko društvo »Pohorje« iz Hoč.

Poročila SLS.

Krajevna organizacija SLS v Lajtersbergu in Krčevini vabi na javen shod, ki se vrši v nedeljo, dne 5. avgusta, ob 9. uri dopoldne v gostilni Prah. Na shodu poroča narodni poslanec Franjo Žebot o političnem položaju in o delu naših poslancev. Uljudno vabimo vse somišljenike in prijatelje stranke, posebno pa viničarje, ker se jim bo razložil novi viničarski red, ki je bil sedaj ob mariborske oblastne skupščine sprejet. Somišljeniki, udeležite se polnoštevilno! — Odbor.

Na shodu SLS v Kamnici pri Mariboru sta govorila v nedeljo, dne 29. julija narodni poslanec Žebot in oblastni predsednik dr. Leskovar. Shod je bil zelo dobro obiskan in mu je predsedoval naš vrli župan iz Rošpoha g. Hauptman. Ljudstvo je z velikanskim veseljem pozdravilo vest, da je naš dr. Korošec postal celo predsednik vlade. Ljudstvo brez razlike obsoja grdo in ostudno pisanje »Jutra« in »Domovine« ter stoji neomahljivo na strani Slovenske ljudske stranke.

Nepričakovana zmaga SLS pri občinskih volitvah v Sv. Juriju ob Pes. Pri Sv. Juriju ob Pesnici, veliki občini, ki obsega celo župnijo enakega imena, so se vršile v nedeljo, dne 29. julija, občinske volitve. Dosedaj je bila občina vedno v nasprotnih rokah. Samostojneži in demokrati so imeli veliko večino. Edino župan g. Miha Hlade je bil »nepriistranski«. Za sedanje volitve so bile postavljene kar štiri liste. V volilni boj niso upali ne samostojneži, niti samostojni demokrati s pravim imenom na dan, ampak so se skrivali pod imenom »gospodarske« in »združene« stranke. Samo naši možje so nastopili pod čisto Slov. ljudsko stranko. Samostojneži in demokrati, ki so že bili popolnoma prepričani, da bodo zmagali, so poklicali nedeljo poprej poslanca Pivka, samostojneža Kirbiša in še nekaj orjunske-demokratskih velikašev na pomoč. Celo v »Domovini« so že teden prej po Terčelu slovesno razglasili svojo zmagu. Ali volilci so po ogromni večini v nedeljo, dne 29. julija, rekli: »Proč z demokrati in samostojneži!« Naši

možje in fantje, kmetje in viničarji, so se temeljito pripravili na volitve in sijajno premagali obojne nasprotnike. Oddanih je bilo 224 glasov. Prva lista dosedanjega župana g. Hladeja in samostojneža g. Wratschka je dobila 45 kroglic in dva odbornika (Wratschko je bil izvoljen samo po ostanku). Druga je bila lista samostojnih demokratov. Dobila je tudi dva odbornika in sicer oba kandidata za župana: Dobaj in Terčel. Računali pa so kar na pet. Naša SLS pa je dobila več kot vse druge skupaj in sicer je bilo v naši skrinjici 122 kroglic. Dobili smo pet odbornikov. Izvoljeni so: Hlade Franc, Majhenič Alojz, Leber Ivan, Kolarič Anton in Šerbinek Franc. To je bilo navdušenja, ko so naši možje zvedeli za tako nepričakovano lep izid! Poslednja lista, ki so jo tudi nasprotniki sestavili, da bi razcepili naše glasove, je dobila samo 7 kroglic in nobenega odbornika. Tako smo vzeli nasprotnikom na naši severni meji staro trdnjavo, katere dosedaj ni bilo mogoče premagati. Vsi prijatelji poštenosti se veselimo z našimi somišljeniki pri Sv. Juriju. Nasprotnikom, ki so po »Domovini« in »Jutru« toliko sramotili naše voditelje, pa privoščimo ta poraz!

Člani krajevnega odbora SLS v Jarenini so na svojem sestanku dne 29. julija odločno obsodili grdo pisanje liberalnih listov ter nesramne karikature v istih, s katerimi se žali naš dični ministrski predsednik ter voditelj g. dr. Anton Korošec. Zatevajo, da se iz vseh javnih lokalov v Jarenini odstrani liberalni tisk. G. dr. Korošcu se je izreklo neomajeno zaupanje. Živel dr. Korošec! Bog bla goslovi njegovo delo!

Občinski odbor Vurberg pri Ptuj je sklenil: Odločno obsojamo podlo pisanje listov »Jutra« in »Domovine«, katera z ostudnim klevetanjem bogokletno sramotita in žalita našega voditelja g. dr. Antona Korošca ter z grdo lažjo dolžita naše politične predstavnike znanega umora v beograjski narodni skupščini. Ob enem odsvetujemo vsakemu dostojnemu in poštenemu Slovincu naročanje listov »Jutra« in »Domovine«. — Občinski odbor Vurberg pri Ptuj.

Shod SLS pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. V nedeljo, dne 29. julija, se je vršil pri nas po rani službi božji sestanek mož SLS. Na sestanku, ki je bil nekaka priprava na shod, ki se bo vršil prihodnji mesec, sta govorila: g. jurist Voršič J., ki je podal kratek pregled političnega stanja v naši državi. Potem pa je še oblasni poslanec g. Čuš nam nekoliko povedal, o čem razpravljajo v oblasni skupščini. Povedal je tudi, da bodo kmalu volitve v okrajni zastop. Na koncu so možje, ki jih je bilo zbranih okoli 200, izrekli voditelju slov. naroda g. dr. Korošcu zaupnico in se silno zgražali nad »Jutrom«, »Domovino« in »Kmetiskim listom«, ki nesramno blatijo našega voditelja.

Shod SLS v Ormožu. V nedeljo, 5. avgusta, bo po rani maši v Katoliš-

kem domu političen shod SLS, na katerem poročata gg. poslanca Bedjanič in obl. odbornik Marko Krajnc. Pridite vsi pristaši SLS, pripeljite s seboj svoje prijatelje!

V Šmihelu pri Mozirju in v Nazarjih sta se vršila v nedeljo, dne 29. m. m. dva dobro obiskana shoda, katerima je predsedoval oblasni poslanec Franc Štrucelj. Poslanec Vlado Pušenjak je obširno govoril o delovanju narodne skupščine od volitev naprej, o političnem položaju in tudi o nesramni gonji naših liberalcev. Oblasni poslanec Fran Štrucelj je govoril o delu oblasne skupščine, osobito o uspehih obeh poslancev za okraj Gornji grad. Zborovalci so soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu in njegovemu voditelju predsedniku vlade dr. Korošcu, ter najostreje obsodili surovo in lažljivo pisavo liberalnih listov, osobito »Jutra« in »Domovine«. Zaupniki stranke bodo imeli v evidenci vse naročnike in razširjevalce liberalnih časopisov in bodo opozarjali delodajalce. Vsaka popustljivost od naše strani je greh. Kdor je naročnik »Jutra« in »Domovine«, naj išče kruha pri Goričarjih in drugih samostojnih demokratih v Mozirju, a ne pri strankah in podjetjih, ki obsojajo podivjano pisavo liberalnih listov.

Protestni shod SLS v Vojniku. V nedeljo, dne 5. avgusta, se vrši takoj po prvi sv. maši pred cerkvijo veliki protestni shod proti slabemu časopisu radi blatenja našega voditelja g. dr. Antona Korošca. Na shodu bode govoril župan celjske okoliške občine, g. Alojzij Mihelčič. Da izkažemo zaupanje našemu voditelju, se shoda udeležimo vsi do zadnjega!

Iz tajništva SLS v Mariboru. K zadnji notici, da se naj javnost za časa bolezenskega dopusta g. Ovčarja obrača nanj osebno v Slovenjgradec, pripominjamo: Ta notica zadeva samo privatno korespondenco g. Ovčarja.

NAŠA DRUŠTVA

Mariborsko orlovsko okrožje je že prejelo uradno obvestilo, da je dovoljena polovična vožnja na železnica za izlet v Hoče in sicer na podlagi odloka št. 50796/28 z dne 26. jul. 1928. Vsak udeleženec si kupi na odhodni postaji cel vozni listek, ki mora biti žigosan z mokrim postajnim žigom. Na zletišču dobi vsak udeleženec potrdilo, da se je udeležil prireditve; na podlagi tega potrdila se pelje zastop nazaj domov. Polovična vožnja velja za vse proge in za vse potniške vlake. Bog živi!

Ptujsko orlovsko okrožje priredi v Ptuj svoj javni nastop v nedeljo, dne 26. avgusta t. l. Nastopijo Orli in Orlice s pestrim sporedom. Orli, Orlice, zavedajte se, da ta prireditev res dobro izpade. Sodelovala bo godba iz Ptuja. Zato vsi prijatelji Orla dne

26. avgusta v Ptuj na orlovsko prireditev! Polovična vožnja na železnici je zaprošena. Bog živi!

Krčevina pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo 5. avgusta ob 4. uri popoldan gledališko predstavo: »Oh ta Polona!« v svoji društveni dvorani v Kerčevini. Godba katoliške omladine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 5. avgusta, ob treh popoldne, priredi tukajšnje bralno društvo dve igri in sicer: »Junakinja presv. Srca« in »Klic božji«. Igri sta bili namenjeni, da bi se igrali dne 24. junija, pa se iz posebnih vzrokov ni mogla vršiti. Zato pa se sedaj prav uljudno vabijo domačini ter sosedje in sploh vsi prijatelji poštene in lepe zabave!

Sv. Ana v Slov. goricah. Orlovski odsek pri Sv. Ani v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne ob treh v našem Društvenem domu krasno Finžgarjevo igro »Divji lovec« v štirih dejanjih. Vsi prijatelji orlovske mladine in poštenega razvedrila od blizu in daleč uljudno vabljeni!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Zopet bomo imeli priliko, da se zberemo na lovrensko nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne po večernicah na Kovačičevem dvorišču in si ogledamo telovadni nastop naših korajžnih lovrenških Orlov in Orlicev. Med nastopom bo svirala znana svetinjska godba na pihala. Spored je zelo pester, zato ste vabljeni vsi, tudi iz sosednjih župnij!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Hoteč pokazati sad svojega tehničnega dela, prireditelj naši Orli javen telovadni nastop na vrtu gostilne g. Mikla v nedeljo, dne 12. avgusta, popoldne po večernicah. Vsi somišljeniki, posebno iz sosednjih župnij in iz Ptuja uljudno vabljeni! Bog živi!

Ljutomer. Krekova mladina Ljutomer priredi v nedeljo, dne 5. avgusta, popoldne ob pol štirih v prostorih g. Mihaliča v Stročji vasi krasno gledališko predstavo »Na dan sodbe«, ljudska drama v treh dejanjih. Vstopnina: sedeži 5D in, stojišča 3 Din. Vse prijatelje, pokretače in cenjeno občinstvo vabi k obilni udeležbi — odbor.

Središka orlovsko srenja priredi v nedeljo, dne 5. avgusta, pri Sv. Bolfenku pri Središču na vrtu kmetijske hranilnice in posojilnice svojo popoldansko javno prireditev po sledečem sporedu: ob pol treh večernice! po večernicah javna telovadba članov in članic ter obojega naraščaja; po telovadbi prosta zabava, združena z bogatim srečolovom.

Polzela. Krekova družina iz Celja priredi v nedeljo, dne 5. t. m. izlet na Polzelo. Diletantje bodo vprizorili znano Picardovo veseloigro v treh dejanjih »Nečak kot strica« v dvorani g. Cimpermana. Svira društveni tamburaški zbor. Začetek ob pol štirih popoldan. Vabimo prijatelje našega gibanja, da se predstave udeležijo v čim obilnejšem številu ter pokažejo s tem solidarnost z našo delavsko mladino, pokažejo, da nas vežejo če tudi različnih poklicev in stanov, ista načela, isto svetovno naziranje!

Gornja Ponikva. Ze v zadnji številki našega »Slovenskega Gospodarja« smo poročali, da pripravi naša prosvetno društvo »Slomšek« krasno narodno igro »Miklova Zala«. Ta Zalka, četudi jo gledamo večkrat, je nam vedno nova in zanimiva. Saj nam kaže življenje naših Rožanov iz lepe Koroške v 15. stoletju, ko so divjali po slovenskih deželah kruti Turčini. Radi scenerije in ogromnega števila oseb — okrog 40 — je ne zmore vsak podeželski oder. Ali korajža vse prinese! Pred igro pa nam bodo fantje in dekleta zapeli Marovo »Tinico« in Premrlovo »V Korotanu«. Med odmori pa bo igral srednjevaški tamburaški orkester. Vstopnina je minimalna in naj ne bo nikogar radi